Τα αρωματικά φυτά και τα βότανα, στολίδι του τόπου μας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται κυρίως για τους/τις μαθητές/μαθήτριες Δ΄, Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση 1:
Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30 ή και πιο νωρίς τότε θα γίνουν σχετικές συνεννοήσεις των συνοδών εκπαιδευτικών, γυναικών και αντρών, με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:
Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

1. Εξοικειωθούν με διάφορα είδη της κυπριακής χλωρίδας που υπάρχουν στην περιοχή Αθαλάσσας (βοτανικός κήπος και δάσος) και να τα αναγνωρίζουν χρησιμοποιώντας την όραση, την αφή και την όσφρηση.
2. Εξετάσουν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των αρωματικών φυτών παρατηρώντας τα στο μικρο- και μακρο- επίπεδο και σε σχέση με τις κλιματικές συνθήκες του τόπου στα οποία συναντώνται.
3. Γνωρίσουν χρήσεις των αρωματικών / φαρμακευτικών φυτών μέσα από μελέτη ιστορικών στοιχείων και πηγών καθώς και το ρόλο τους στην καθημερινότητα των Κυπρίων παλαιότερα και σήμερα (π.χ. χρήσεις στην κυπριακή κουζίνα, για θεραπεία ασθενειών, ως καλλυντικά, για την ατομική υγιεινή και για την υγιεινή του σπιτιού, χρήσεις που σχετίζονται με θρησκευτικές παραδόσεις κ.λπ.).
4. Αντιληφθούν τα πλεονεκτήματα και τις ευεργετικές ιδιότητες της χρήσης προϊόντων που προέρχονται από αρωματικά φυτά και βότανα (αφεψήματα, τσάγια, καλλυντικά, καθαριστικά) έναντι άλλων προϊόντων που κυκλοφορούν στο εμπόριο.
5. Συνειδητοποιήσουν την ατομική και συλλογική τους ευθύνη όσον αφορά την προστασία των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών της κυπριακής χλωρίδας.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
9:00- 13:00	Άφιξη-καλωσόρισμα στο Κέντρο. Εισαγωγή στα αρωματικά φυτά της Κύπρου μέσα από μια σύντομη παρουσίαση και μελέτη μύθων. Συγκεκριμένα, δίδονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες μύθοι που αφορούν αρωματικά φυτά του βοτανικού κήπου τους οποίους καλούνται να μελετήσουν και να αναγνωρίσουν το όνομα του φυτού, τις ιδιότητες/χρήση του και να το εντοπίσουν στον χώρο, χρησιμοποιώντας ακόμα και την όσφρησή τους. Ακολούθως, οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να εντοπίσουν κοινά μορφολογικά χαρακτηριστικά των φυτών αυτών (π.χ. σκληρά/μικρά/τσαλακωμένα φύλλα, τριχίδια, αγκάθια κ.λπ.), παρατηρώντας τα με μικροσκόπια τσέπης. Δίδονται παράλληλα γενικές πληροφορίες σχετικά με την Κύπρο (μορφολογία εδάφους, γεωγραφική θέση, κλιματολογικές συνθήκες) και οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να δικαιολογήσουν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των φυτών που εντόπισαν ως προσαρμογές σε συνθήκες ξηρασίας. Συγκρίνουν επίσης τα αρωματικά με τα μη αρωματικά φυτά. Στη συνέχεια γίνεται συζήτηση σχετικά με τις χρήσεις των φυτών αυτών στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, γυναικών και αντρών. Οι μαθητές/μαθήτριες προβληματίζονται κατά πόσον μπορεί να έχουν συναντήσει τα φυτά αυτά σε διαφορετικές μορφές στην καθημερινή τους ζωή (π.χ. υπό μορφή καλλυντικών, αρτυμάτων, καρυκευμάτων, τσαγιών, φαρμάκων κ.λπ.). Εφαρμογή δραστηριοτήτων ανατροφοδοτικού τύπου, ανάλογων με αυτές που σημειώνονται πιο κάτω: Δίνονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες καρτέλες με πληροφορίες για τις χρήσεις των αρωματικών φυτών σε λατρευτικές τελετές, στη μαγειρική, στη φαρμακοποιία, στην αρωματοποιία κ.λπ. και διεξάγονται οι πιο κάτω δραστηριότητες: ▪ Χρήσεις των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων. ▪ Είμαι αρωματοποιός, γυναίκα και άντρας, στην αρχαία Κύπρο. Η Κύπρος, με βάση αρχαιολογικά ευρήματα, ήταν ανέκαθεν γνωστή για την παραγωγή αρωμάτων. Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να φτιάξουν το δικό τους άρωμα και να καταγράψουν τη συνταγή χρησιμοποιώντας αρωματικά φυτά και άλλα αντικείμενα που υπάρχουν στο χώρο. ▪ Οι μαθητές/μαθήτριες φυτεύουν τα δικά τους αρωματικά φυτά σε γλαστράκια, σε μορφή σπόρων ή μοσχευμάτων.
13:30- 14:30	Διάλειμμα – μεσημεριανό
14:30- 16:00	Ενασχόληση με δραστηριότητες επέκτασης ανάλογες με αυτές που σημειώνονται πιο κάτω: ▪ Δίνονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες συνταγές καθαριστικών και καλλυντικών από αρωματικά φυτά και βότανα και καλούνται να τις

εκτελέσουν (τα υλικά τους δίδονται). Ακολούθως συζητούν στις ομάδες τους για τον σχεδιασμό μιας διαφημιστικής εκστρατείας προώθησης των προϊόντων που έφτιαξαν λαμβάνοντας υπόψη τους τα πιο κάτω:

α) Την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του προϊόντος.

β) Το κόστος για τον/την καταναλωτή/καταναλώτρια.

γ) Τη συσκευασία (υλικό συσκευασίας, καλαισθησία προϊόντος κ.λπ.).

δ) Τα χαρακτηριστικά του προϊόντος που το διακρίνουν από άλλα παρόμοια που κυκλοφορούν στην αγορά.

▪ Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν στον κήπο το ενδημικό αρωματικό φυτό Salvia Veneris που εντοπίστηκε στις κατεχόμενες περιοχές και απειλείται με εξαφάνιση. Ενημερώνονται, μέσω παρουσίασης, για τον κίνδυνο εξαφάνισης διαφόρων αρωματικών/ενδημικών φυτών εξαιτίας της κατοχής. Ακολούθως, οι μαθητές/μαθήτριες ετοιμάζουν ένα ενημερωτικό τρίπτυχο με θέμα τις επιπτώσεις που έχει η ημικατοχή της Κύπρου στη χλωρίδα του νησιού μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εργασία στο πεδίο.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.